

PROVINCIALE DRENTSCHE en ASSER COURANT
ZATURDAG 14 MAART 1874

Ingezonden stuk

Smilde, 12 maart 1874.

Mijnheer de redacteur!

't Wordt al te gek. - Daar leest op Woensdag den 4den dezer iemand, die van dergelijke voorlezingen zijn ambacht schijnt te maken, de "loteling" van *Hendrik Conscience*, hier op de Smilde. In uw blad van 9 dezer wordt iets afgedrukt dat onderteekend is IJ.Z., gedateerd Smilde 5 Maart 1874, en waarvan het geheel van te veel onkunde en de laatste helft van teveel laagheid getuigt, dan dat ik daarop had willen antwoorden; ofschoon de duidelijke bedoeling van den schrijver was, mij iets liefs te zeggen. En nu vindt men in uwe courant van gister onder de rubriek Correspondentie: "'t Ingezonden stuk van E... te Smilde kan èn om den inhoud èn om den vorm niet worden opgenomen."

Dat laatste noopt mij nu tot schrijven. "Gij, mijnheer de redacteur! weet, dat het geweigerde stuk niet van mijne hand is, maar anderen weten dat niet; ja sommigen twifelen niet of het moet van mij afkomstig zijn. En daarvoor is eenige reden.

Onlangs schreef ik, onder de initiale E, een korte recensie der novelle door den heer *Pol* hier voorgedragen. Misschien een beetje ondeugend, keurde ik daarin af, dat er geen onzer onderwijzers tegenwoordig was.

Nu leest er een ander om den broode (daarom nu heb ik er niet eerder over geschreven) eene novelle, een prozastuk, waarvan hij zelf niet de schrijver is; hij doet dat zóó, dat zijne hoorders worden afgeschrikt om iets van *Conscience* te lezen; terwijl van de voordracht van het eigen werk van den heer *Pol* weinig dan loffelijks te zeggen viel. Bij de lezing van *Coelingh* was het niet te verwonderen dat het gedeelte van 't aanwezige publiek, dat van iemand, die pretendeert voorlezingen te houden tegen betaling en ten voordeele van zichzelf, iets meer verwacht dan het trekken van scheeve gezichten bij passages, die bij een goede voordracht hadden kunnen treffen: - 't was niet te verwonderen dat dáár 't geduld van de van de meesten op te harde proef werd gesteld. Dat ik bepaaldelijk niet met kurken heb gegooid, dat er door niemand gefloten is maar ik zou mij gaan verdedigen tegen aantijgingen van IJ.Z. Twee onderwijzers verklaren in uwe courant van gisteren niet te zijn IJ.Z. of IJ. of Z. Mijnentwege had die verklaring achterwege kunnen blijven. Al had ik ze vroeger nog zoo beleedigd; nooit zou ik van hen denken dat ze het woord metgezel niet weten te spellen, of dat ze den naam van *Conscience* niet kennen, (IJ.Z. noemt dien naam beroemd, maar heeft dien blijkens zijne spelling nooit gelezen en nu waarschijnlijk voor 't eerst gehoord) de onderwijzers zouden niet zeggen dat *Coelingh*, de spreker, iets beschreef dien avond, enz. enz. Maar bovendien had een eerlijk man, die daar tegenwoordig was, zoo iets niet kunnen schrijven. Eerst leest men dus een stukje van E., waarvan men weet dat ik de schrijver ben; daarop iets waarin men mij aanvalt en eindelijk een bericht van de redactie dat E. iets heeft gezonden, dat niet geplaatst kan worden. Niets natuurlijker dan dat E. van den zooveelsten Februari en E. van den 10den of 11den Maart voor één en dezelfde persoon gehouden worden.

Welnu: mijn doel is alleen te verklaren dat de waan, waarin men gebragt is door de twee laatste regels onder de rubriek: Correspondentie, in uw nommer van gisteren, ijdel is; dat ik niets ter plaatsing in uw blad u heb toegezonden dat om vorm en inhoud afkeuring verdiende: ik vlei mij dat zoo iets mij nooit zal overkomen. 't Spijt mij dat, ook eenigermate door uwe onvoorzichtige kennisgeving, men mij in deze gemeente een paar dagen vrij algemeen heeft gehouden voor den inzender van zulke artikelen: 't was toch bekend, dat ik voor dezen onder de initiale E. in uw blad schreef. Nog eens : dat alleen is mijn doel; wanneer ik nu den heer *Coelingh* minder aangenaam bejegen, dan is dit om der waarheid wille en daartoe genoopt door IJ. Z., zijn onhandigen vriend. Genoeg.

Met de plaatsing dezer regelen in uw eerstvolgend nommer zult gij verplichten

uw primitieven E.

('t Stuk van E..., dat volgens de correspondentie in de courant van Woensdag niet kon worden opgenomen, stond tot de lezing van den heer *Coebergh* in geene betrekking. Dat de onderteekening denzelfden beginletter had als de naam van den primitieven E. is iets waar wij niet aan kunnen doen: er zullen er op Smilde nog wel meer zijn wier naam met E. begint.

Wij willen echter aannemen, dat de uitdrukking "onvoorzigtige kennisgeving" den primitieve E. een de pen ontvallen is.

Red.)